

AMMATILLISTEN TAITOJEN OPETUKSESTA JA KORVAAVUUSKÄYTÄNNÖISTÄ TAMPEREELLA

SUVI RAITAKARI & AINO RITALA-KOSKINEN

YHTEISKUNTA- JA KULTTUURITIETEIDEN YKSIKKÖ

TAMPEREEN YLIOPISTO

KEVÄTSEMINAARI 16-17.5

Yleisiä huomioita pohjapaperista

- Ammatillisten taitojen opetuksen käsitteistön, tavoitteiden, laajuuksien ja ajankohtien yhdenmukaistamisessa monia hyötyjä
- Paperissa esitetyt tavoitteet ja opintokokonaisuuksien laajuudet linjassa Tampereen opintojaksojen osaamistavoitteiden kanssa
- Käytäntö 2 tavoitteissa ei tule kovin selkeästi ilmi: sosiaalityöntekijän tehtävien ja roolien sekä itsenäisen asiakastyön harjoittelu (kohtaamis-asiakasvuorovaikutustaidot)
- Yhdenmukaistamistyössä on hyvä huomioida AMK opetussuunnitelmissa ilmaistut tavoitteet ja sisällöt (koulutusten erojen kirkastaminen)
- Käytännönopetuksen määritelmä hyvä. Tampereella kaikki ”työssäolojaksot” tapahtuvat kentällä ja opetus- ja tutkimuskeskukset viittaa yhteistyöhön kumppanikaupunkien ja TAYSin kanssa
- Käytäntö-käsite ei ehkä paras: ammatilliset valmiudet tai osaaminen, asiantuntijataidot tai sosiaalityön asiantuntijuus?

(Käytäntö I) = Sosiaalityön arvot, etiikka ja vapaaehtoistyö (5 op)

Osaamistavoitteet:

- Opiskelija tutustuu auttamistyön arkeen työskentelemällä vapaaehtoistyöntekijänä sosiaalialaan liittyvässä vapaaehtoistyössä tai sosiaalialan matalan kynnyksen palvelupaikassa.
- Opiskelija kykenee pohtimaan vapaaehtoistyössä esille tulleita asiakkaiden asemaan ja laajemmin sosiaalialaan liittyviä näkymiä suhteessa sosiaalityön eettisiin periaatteisiin keskustellen ja tieteellisen kirjoittamisen keinoja käyttäen.

Sisältö:

- Osallistuminen luento-opetukseen, vapaaehtoistyön käytännön jakso (24 tuntia) ja kurssiin liittyvä tieteelliseen kirjoittamiseen harjaannuttava essee.
- Opetuspilotti yhdessä TAMKin kanssa.

(Käytäntö 2) = Sosiaalityön taidot (20 op)

Asiakastyön teorioita ja menetelmiä (5 op): Asiakastyön menetelmät-luennot (yhdessä psykologian kanssa) ja Asiakastyön teorian kirjatentti.

Taitoseminaari (3 op): Seminaarissa harjoitellaan sosiaalityön asiakastyössä tarvittavia vuorovaikutus- ja ongelmanratkaisutaitoja ja oman toiminnan reflektiota sekä perehdytään asiakastyön prosessiin. Tutustutaan sosiaalityön monimuotoiseen kenttään ja sosiaalityön rooliin osana laajempaa palvelujärjestelmää.

Käytännön opetus ja ohjaus (12 op/9 viikkoa): Opiskelija harjoittelee sosiaalityön rooleja ja tehtäviä ja tekee myös itsenäistä asiakastyötä valitsemassaan sosiaalityön organisaatiossa pätevän sosiaalityöntekijän ohjauksessa. Yliopiston oheisseminaareissa käsitellään etiikkaa ja arvoja ja muita työstä nousevia kysymyksiä. Päätöseminaarissa opiskelija esittää puheenvuoron oman asiantuntijuutensa kehityksestä.

(Käytäntö 2) = Sosiaalityön taidot (20 op)

Kehitystyö keskittynyt seuraaviin asioihin:

- käytännön opetuksen kirjallisiin töihin, ohjaukseen, arviointiin ja palautteenantoon
- ohjaajakoulutukseen
- klinikkakumppaneiden kanssa tehtävään yhteistyöhön sekä käytännön opetuspaikkojen hakemisprosessin systematisoimiseen/helpottamiseen
- valtaosa osa opiskelijoista menee keväällä käytännön opetukseen: kokeiluna syksyllä aloittava ryhmä (opintojen joustavuuden lisääminen)
- taitoseminaarin opetusmuotoihin vastaamaan paremmin isoja opiskelijamääriä ja opiskelijoiden aikaisempaa osaamista (AMK-tutkinto/työkokemus)
- sosiaalityön taitojen opetus edellyttää hyviä kenttäsuhteita sekä resursseja opiskelijalta, oppiaineelta ja yhteistyökumppaneilta

(Käytäntö 3) = Asiantuntijuutta syventävät opinnot (20 op)

Osaamistavoitteet: opiskelija osaa yhdistää sosiaalityön teoriaa, eettisiä periaatteita ja käytäntöä osaksi ammatillista asiantuntijuuttaan ja soveltaa analyyttistä, tutkivaa ja kehittävää työtettä erilaisissa sosiaalityön asiantuntijakäytännöissä.

Sisältö

STYS2A Syventävä ammatillinen asiantuntijuus (5 op)

- Moniammatillisuus -klinikkaopetus TAI
- Dokumentointi ja sosiaalityön tieto TAI
- Rikosseuraamukset- SOSNET-verkkokurssi TAI
- Essee ja oheiskirjallisuus

(Käytäntö 3) = Asiantuntijuutta syventävät opinnot (20 op)

STYS2B Sosiaalityön harjoittelu (15 op)

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa yhdistää teoriaa ja käytäntöä ja siten vahvistaa asiantuntijuuttaan sosiaalityön asiakas-, hallinto-, johtamis-, kehittämis- ja tutkimustyössä.

STYS2B1 Harjoittelu: Opiskelija suorittaa sosiaalityöntekijän pätevyyden omaavan työntekijän ohjauksessa kolmen kuukauden työharjoittelun sosiaalityön asiakas-, hallinto-, kehittämis- ja tutkimustehtävissä. Harjoittelupaikan opiskelijat hakevat itsenäisesti. Lisäksi harjoittelussa opiskelijat tekevät kehitystehtävän työyhteisöön.

STYS2B2 Harjoitteluseminaari: Opiskelija laatii harjoittelustaan teoreettis-käytännöllisen raportin ja osallistuu harjoitteluseminaariin, jossa myös esittelee oman raporttinsa, toimii kerran puheenjohtajana ja opponenttina.

(Käytäntö 3) = Asiantuntijuutta syventävät opinnot (20 op)

Kehitystyö keskittynyt seuraaviin asioihin:

- Lisätty eri asiantuntijuuden osa-alueisiin syventymisen mahdollisuuksia sekä syvennyttä yhteistyötä TAYS klinikkakumppanin kanssa
- vahvistettu vaativia ja asiantuntijuutta syventävien opintosisältöjä vastaamaan yhä paremmin työelämän ja opiskelijoiden korkeita odotuksia
- Harjoittelun tueksi kehitetty Moodle-pohjaista materiaalipankkia ja vuorovaikutusalustaa

Poimintoja korvaavuuskäytännöistä

- Yhdenmukaiset opintovaatimukset, hyväksilukemiskäytännöt opintorekisterit ja kokonaismerkinnät helpottaisivat tilanteessa, jossa opiskelijat liikkuvat/siirtyvät korkeakoulujen, sosiaalityön yksiköiden ja avoimen opintojen välillä (esim. ”shoppailu”, erillisvalinta, täydentävien opintojen määrittely) sekä sosiaalityön ydinaineuksien jäsentämistä
- **Hyväksilukuja kysytään/ annetaan eniten** AMK-tutkinnon perusteella (perusopinnoista 20 op /aineopinnoista 5 op); soveltuva kandidaatintutkinto (kandidaatin tutkielma ja/tai aineopinnoista menetelmäopintoja 10 op) sekä työkokemuksen perusteella (1 ja 2 vuotta) ”työssäolojaksoihin”
- osaamistavoitteet keskeisessä asemassa
- vanhenemissäntö

Poimintoja korvaavuuskäytännöistä

Kehitystyö keskittynyt seuraaviin asioihin:

- korvaavuuskäytäntöjen ja periaatteiden yhteiseen linjaamiseen, linjausten kirjaamiseen ja niistä tiedottamiseen
- korvaavuuksien hakemisen ohjeistamiseen ja systematisoimiseen (hakemuslomake, opintosihdeeri avainhenkilönä)
- Hyväksilukemisen kollegatiimi. On tärkeää, että opettajilla on harkintaa vaativissa tilanteissa mahdollisuus keskustella ratkaisusta toisten kanssa. Siksi syys-lokakuussa järjestetään tutkinto-ohjelmavastaavan kutsumana ns. hyväksilukemistyöpajoja

Poimintoja korvaavuuskäytännöistä

Korvaavuuskäytännöistä lisätietoja:

Opetusneuvoston linjaus "Ahot-menettelyt Tampereen yliopistossa"

[https://intra.uta.fi/portal/documents/159280/467334/ON linjaus AHO
T 2014.pdf/0e3c4996-6d62-4feb-8de9-086d931ce6fa](https://intra.uta.fi/portal/documents/159280/467334/ON_linjaus_AHOT_2014.pdf/0e3c4996-6d62-4feb-8de9-086d931ce6fa)

Yksikön sivut opintojen hyväksilukemisesta

[http://www.uta.fi/yky/opiskelu/kaytannot/opintojenhyvaksilukeminen.
html](http://www.uta.fi/yky/opiskelu/kaytannot/opintojenhyvaksilukeminen.html)

Sosiaalityön tutkinto-ohjelman omat sivut hyväksiluvuista

<http://www.uta.fi/yky/sty/kaytannot/korvaavuudet.html>